

Ievads

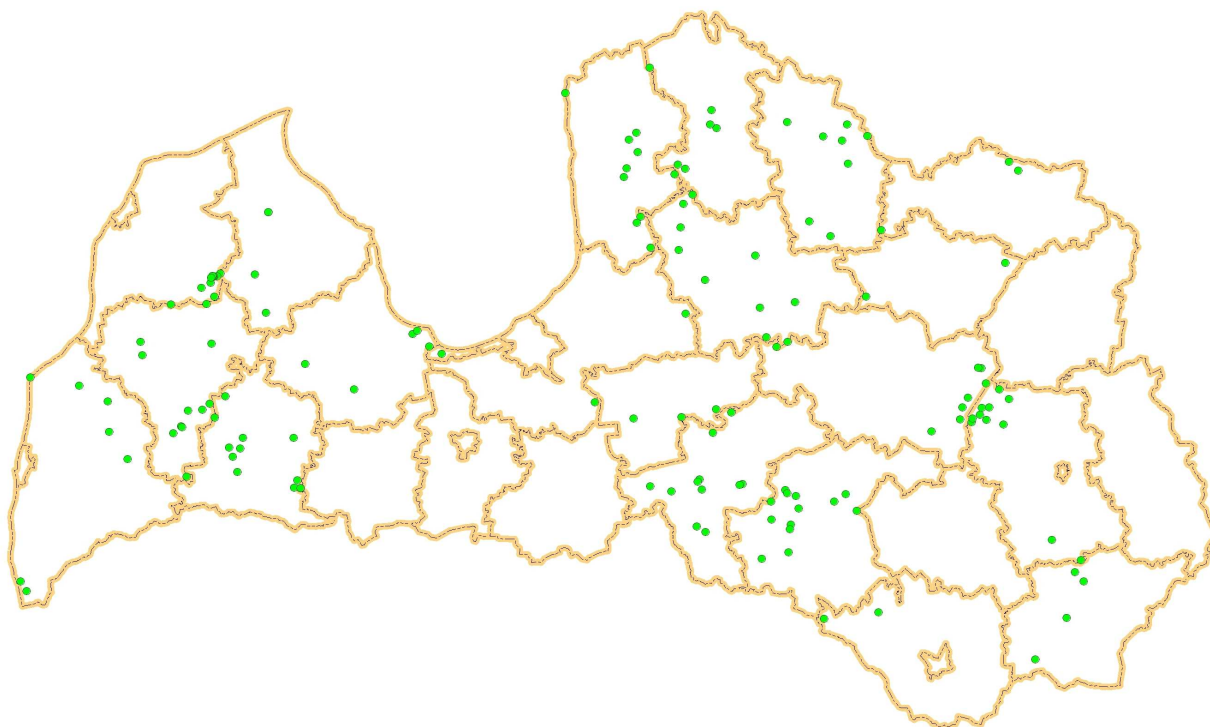
Projektam „Zivjērglis” šis bija jau otrais gads. 2008. gadā tika turpināts iepriekšējā gadā iesāktais – zināmo ligzdošanas teritoriju pārbaude, mazuļu gredzenošana, ligzdošanas teritorijas aizsardzības nodrošināšana un mākslīgo ligzdu būvēšana. Līdztekus tika veikta arī jaunu ligzdošanas vietu meklēšana.

Projekta aktivitātes un rezultāti 2008. gadā

Izplatība un ligzdošanas sekmes

Šajā gadā tika veiktas tādu ligzdošanas teritoriju pārbaudes, kurās iepriekšējos divos gados bija ligzdas (gan apdzīvotas, gan neapdzīvotas). Pavisam tādas bija 76 teritorijas. Tika atrastas arī 26 pilnīgi jaunas teritorijas. Līdztekus konkrētu vietu apsekošanai tika veikta arī aptauja. Tika nosūtītas aptaujas anketas Valsts meža dienesta darbiniekiem un mājas lapā www.putni.lv tika ievietots paziņojums.

Kopumā 2008. gadā tika saņemti 143 novērojumi par zivjērgļiem ligzdošanas sezonā (1. att.). Šajā novērojumu skaitā netika ietvertas neapdzīvotas ligzdas. Savukārt apdzīvota ligzda tiek uzskatīta par vienu novērojumu, kaut arī apmeklējuma reizes bijušas vairākas. Zivjērglis šogad nav novērots Balvu, Bauskas, Dobeles, Jelgavas, Ludzas un Preiļu rajonos. Šajos rajonos arī vēsturiski ir maz novērojumu.

1. att. Zivjērgļa novērojumi Latvijā 2008.gadā.

2008. gadā bija samērā labas zivjērgļa ligzdošanas sekmes. Kopā šogad apzinātas 102 ligzdošanas teritorijas, no kurām 77 (75,5%) bija apdzīvotas ligzdas. Savukārt aizņemtās ligzdas ar mazuļiem bija 52 teritorijās jeb 71,2%. Konstatēts tikai viens postījuma gadījums – Aizkraukles rajona Mazzalvītes purvā zem ligzdas atrasts noplēsts mazulis, bet ligzdā bija vēl viens dzīvs mazulis. Četros gadījumos, kad pirmajā kontroles reizē bija apdzīvota ligzda (mātīte perēja), bet otrajā kontroles reizē ligzda bija tukša un pie koka atrastas olu čaumalas, nevar viennozīmīgi uzskatīt, ka ligzdu apmeklējis kāds plēsējs. Vismaz divos gadījumos vainīgs varētu būt stiprs vējš, kas sagāza ligzdu.

Salīdzinoši ar pagājušo gadu ir ļoti liels skaits ligzdu ar 3-4 mazuļiem – vairāk kā pusē (sk. 1. tabulu). Pie tam šogad bija četras ligzdas ar četriem mazuļiem, kas ir samērā rets gadījums. Ligzdošanas sekmju rādītāji 2008. gadā bija sekojoši: 2,54 mazuļi uz sekmīgu ligzdu un 1,74 mazuļi uz aizņemtu ligzdu.

1. tabula

Mazuļu skaits ligzdās 2007. un 2008. gadā

Mazuļu skaits	2007		2008	
	Ligzdas (n=36)	%	Ligzdas (n=50)	%
1	6	16,7	7	14,0
2	14	38,9	13	26,0
3	16	44,4	26	52,0
4	0	0	4	8,0

Aizsardzība un izpēte

Šogad tika turpināta aizsargājamo teritoriju (mikroliegumu) veidošana apdzīvotām zivjērgļu teritorijām. Kopā 2008. gadā tika izveidoti 18 mikroliegumi zivjērglim ar 112 ha lielu kopējo platību. Šai sugai pašlaik ir izveidoti 39 mikroliegumi, pie tam lielākajā daļā no tiem 2008. gadā bija apdzīvotas ligzdas – 71% (n=27). Divas šogad apdzīvotas ligzdas atrastas citām sugām veidotos mikroliegumos – attiecīgi melnajam stārķim un mednim.

2008. gadā tika turpināta arī mākslīgo platformu veidošana kokos, lai nostiprinātu esošās ligzdas vai piesaistītu zivjērgļus jaunām vietām. Līdz šī gada ligzdošanas sezonai tika uzbūvētas 38 mākslīgās ligzdas, no tām apdzīvotas 2008.gadā bija 10. Ligzdošanas sezonā bija aizņemtas arī 13 senāk būvētās mākslīgas ligzdas. Šā gada trijos rudens mēnešos un decembrī ir uzbūvētas vēl 24 mākslīgās ligzdas.

Kā viena no putnu izpētes metodēm ir putnu gredzenošana. Pirmie divi zivjērgļa mazuļi Latvijā tika apgredzenoti 1978. gadā. Līdz 2007. gadam, kad tika uzsākts projekts „Zivjērglis”, ir apgredzenoti 255 zivjērgļa mazuļi (Latvijas Gredzenošanas centra dati). Projekta laikā apgredzenoti 190 mazuļi – 2007. gadā 75 un šogad 115. Pie tam pēdējos divos gados lielākā daļa no ērgļiem ir gredzenoti ar krāsainajiem gredzeniem.

Pateicība

Pirmkārt autors izsaka pateicību Dabas aizsardzības pārvaldei par finansiālu atbalstu. Vislielāko pateicību izsaku visiem, kas šogad piedalījās ar autoru ligzdu pārbaudēs un mākslīgo ligzdu būvēšanā – Agnesei Gailei, Aldim Freibergam, Andrim Avotiņam, Artūram Laubergam, Didzim Grundulim, Edgaram Lediņam, Gaidim Grandānam, Gundegai Aizupietei, Helmutam Hofmanim, Ilzei Ķergalvei, Ingai Freibergai, Jānim Bētiņam, Jānim Granātam, Jānim Reihmanim, Kārlim Samam, Mārtiņam Briedim, Mārtiņam Kalniņam, Mārtiņam Platacim, Modrim Trompetam, Ritvaram Rekmanim, Tomam Kondratovičam un Vilim Ziņģim. Protams, izsaku pateicību arī visiem, kas piedalījās teritoriju pārbaudēs, jo īpaši Aigaram Pērkonam, Ainim Platajam, Aldim Freibergam, Andrim Somam, Dacei Rumpei, Dāvim Drazdovskim, Druvim Melderim, Ērikam Dreibantam, Gaidim Grandānam, Gundegai Jurānei, Ingai Ertai, Ingai Freibergai, Jānim Gorobecam, Jānim Granātam, Jānim Ķuzem, Jānim Pērle, Jānim Strausmanim,

Jānim Zommeram, Kārlim Mačam, Kārlim Milleram, Mārim Strazdam, Monikai Jansonei, Nikolajam Brīvībam, Otaram Opermanim, Uldim Macatam, Uģim Bergmanim un Zigrīdai Jansonei. Jāsaka arī paldies visiem, kuri atsūtīja savus novērojumus. Paldies arī Agrim Celmiņam par informatīvu atbalstu.

Aicinām ziņot arī turpmāk par novērotiem zivjērgļiem un to ligzdām.
Novērojumus, lūdzu, sūtiet uz adresi:

Projektam „Zivjērglis”

Latvijas Dabas fonds

Mazcenu aleja 3,

Jaunmārupe

LV – 2166

vai uz e-pasta adresi: **zivjerglis@ldf.lv**.